

Čeští unitáři nemají dogmata ani závazné vyznání víry, a tak není neobvyklé, že se mezi nimi vyskytuje mnoho rozmanitých názorů. Z tohoto důvodu si tento leták neklade za cíl představit a popsat víru všech unitářů, pouze se snaží o zachycení toho nejdůležitějšího z české unitářské tradice.

České unitářství vzniklo nedlouho po vyhlášení samostatné Československé republiky a to 9. 4. 1922, kdy byla založena Pražská obec Svobodného bratrství. Jejím zakladatelem se stal Norbert Fabián Čapek, který se narodil 3. 6. 1870 v Radomyšli u Strakonic a zemřel 30. 10. 1942 v koncentračním táboře v Dachau. V roce 1930 byli unitáři státem uznáni a zaregistrováni jako Náboženská společnost unitářů československých.

POSLÁNÍ A PRINCIPY

Historicky bylo unitářství náboženství založené na přesvědčení, že Bůh je jediný a nikoliv trojjediný, a že Ježíš se jako člověk narodil i jako člověk zemřel.

V současnosti je unitářství svobodomyšlná víra, povzbuzující člověka k sebepoznávání a sebezdokonalování i k práci pro lepší svět, nabízející inspiraci ke stále pokračujícímu hledání a nacházení hodnoty a duchovní hloubky života.

V rámci vzájemně se podporujícího společenství uplatňují unitáři tyto principy:

svoboda svědomí a přesvědčení, tolerance a porozumění druhým, používání kritického rozumu i v náboženství, harmonický rozvoj osobnosti, soucítění, rovnost a spravedlnost v mezilidských vztazích, respektování hodno-

ty a důstojnosti každého člověka, pomoc druhým a sociální odpovědnost, úcta k životu a přírodě, demokratický způsob rozhodování.

NEJVYŠŠÍ MOUDROST

Všechna náboženství usilují o poznání transcendentní Reality. Není přitom důležité, jestli ji nazývají Bohem, Absolutnem, vesmírnou Inteligencí, univerzální Myslí či nějakým jiným způsobem. Tato Realita je však ukryta běžnému lidskému vnímání, a proto se unitáři při jejím hledání obracejí o pomoc k rozumu a intuici. Čím více přemýšlejí o tomto světě, tím silněji se v nich probouzí vědomí, že za ním stojí Intelligence, která mu dala dnešní uspořádanou podobu. Intuitivně tuší, že vesmír není pouhým mechanickým strojem, ale ohromným živým organismem, který se řídí zákonitostmi, které do něj ona skrytá Moudrost vložila. Unitáři obvykle nejvyšší Realitu nezobrazují, nepřinášejí jí oběti, nestaví jí velkolepé chrámy, ale uctívají ji pouze ve své duši, nebo tam se, podle jejich víry, projevuje nejzřetelněji.

ETIKA

Čeští unitáři věří, že svědomí je pro jejich mravní rozhodování důležitou autoritou. Mnoho z nich našlo svoji životní inspiraci ve zlatém etickém pravidle, jež je v různých variantách obsaženo ve všech světových náboženstvích. Ježíš je v kázání na hoře vyjádřil takto: „Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci“. Unitáři se však nespokojují jen s laskavým vztahem k druhým lidem, ale zároveň se chtějí podílet na

zlepšování celé společnosti v duchu sociální spravedlnosti, aby i ten nejchudší člověk mohl žít důstojným životem.

OBŘADY

V českém unitářství je možné se setkat se čtyřmi základními obřady. Nejoblíbenějším z nich je Květinová slavnost, která se koná jednou za rok, a to na přelomu jara a léta. Hlavním symbolem této slavnosti je živá květina, kterou si přinese každý účastník s sebou a vloží ji do společné vázy. Květiny spojené v kytici symbolizují unitářské společenství, kdy jednota v lásce a rozmanitost ve víře jsou základními principy, na nichž je budován duchovní život náboženské obce. Po skončení shromáždění opět každý dostane květinu, obvykle jinou, než kterou si přinesl, na znamení toho, že si nevybírám, koho přijme za svého bratra nebo sestru.

Dalšími obřady jsou uvítání dítěte, svatba a pohřeb. Všechny tyto obřady mají především symbolický charakter. Pokud se v náboženské společnosti stanou pouhým zvykem a neživou tradicí, je možné je upravit, popřípadě nahradit novými.

POSMRTNÝ ŽIVOT

Většina českých unitářů odmítá představu nebe a pekla jako místa, kam půjdou zemřelí. Nevěří také ve vzkříšení těla a poslední soud, na kterém se jednou a provždy rozhodne o budoucnosti lidí. Mnoho českých unitářů však vidí smrt jako nepřetržitou změnu lidské existence, jejíž počátky je nespolečné odhalit i vysledovat.

A už mají unitáři představy o posmrtném

ném životě jakékoliv, spojuje je přesvědčení, že prožijí-li přítomný život podle jeho nejkrásnějších a nejvznešenějších ideálů, že se tím také nejlépe postarali o každý budoucí život.

NÁBOŽENSKÁ SPOLEČNOST

Vnitřní uspořádání Náboženské společnosti českých unitářů (NSČU) je zachyceno v Ústavě NSČU. Podle této ústavy, jež má demokratický charakter, jsou náboženské obce právně samostatné, a proto si své duchovní i jiné zaměstnance volí a odvolávají samy. Přestože se jednotlivé obce od sebe mohou lišit konkrétně stanoveným posláním a praktickými cíli, v jejich pravidelných programech se vždy objevují náboženská shromáždění, diskusní večery a přednášky.

Unitářští duchovní, kteří jsou důležitou součástí náboženských obcí, se snaží vybízet k samostatnému a svobodnému myšlení a dalšímu hledání pravdy. Každý z nich zastupuje pouze své přesvědčení, jež může být novým poznáním změněno nebo doplněno.

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

Čeští unitáři jsou od počátku členy Mezinárodní rady unitářů a univerzalistů (ICUU), jež byla založena 25. března 1995 v Essexu v USA. ICUU si stanovila tyto principy a cíle:

Principy ICUU:

svoboda svědomí a myšlení jednotlivce ve věcech víry, neodmyslitelná hodnota a důstojnost každého člověka, spravedlnost a soucítění v mezilidských vztazích, odpovědnost

za život na zemi, oddanost demokratickým principům.

Cíle ICUU:

sloužit nekonečnému Duchu života a lidské společnosti posilováním celosvětové unitářské a univerzalistické víry, potvrzovat rozmanitost a bohatost unitářských a univerzalistických životních tradic, usnadňovat vzájemnou pomoc mezi členskými organizacemi, celosvětově podporovat unitářské a univerzalistické ideály a principy a poskytovat modely liberálních odpovědí na obecně lidské otázky.

Čeští unitáři jsou také členy Mezinárodního svazu pro náboženskou svobodu (IARF). Tato nejstarší mezinárodní náboženská organizace byla z podnětu unitářů založena 25. května 1900 v Bostonu v USA.

O českém unitářství jsou k dispozici mnohé další informativní materiály. Jejich seznam i bližší informace najdete na adrese uvedené na titulní straně tohoto letáku.

ČESKÉ UNITÁŘSTVÍ

NSČU
Karlova 8
110 00 Praha 1
222 221 049
www.unitaria.cz
unitaria@unitaria.cz
